

FORSVARSBYGG

Klima og miljø i anskaffelser

Entrepriserettsforeningen i
Bergen. Årsmøte 21.02.2024

CHRISTINE KIHIL

Fagleder miljø i anskaffelser

20.02.2024

2022

De store tallene

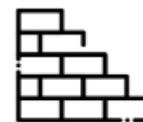
11,2

Totale kostnader var 11,2 milliarder kroner

1 413

Ansatte fordelt på 1 366 årsverk

356

Aktive investeringsprosjekter i ulike faser

4,037

Investeringsprosjekter for 4 milliarder kroner

50 449

Vi avhendet 50 449 kvadratmeter i 2022

196

Solgt forsvarseiendom for 196 millioner kroner

12 866

Antall bygg og anlegg vi forvalter

21

Byggeprosjekter overlevert til forsvarssektoren

2,9

2,9 millioner besøkende på festningene

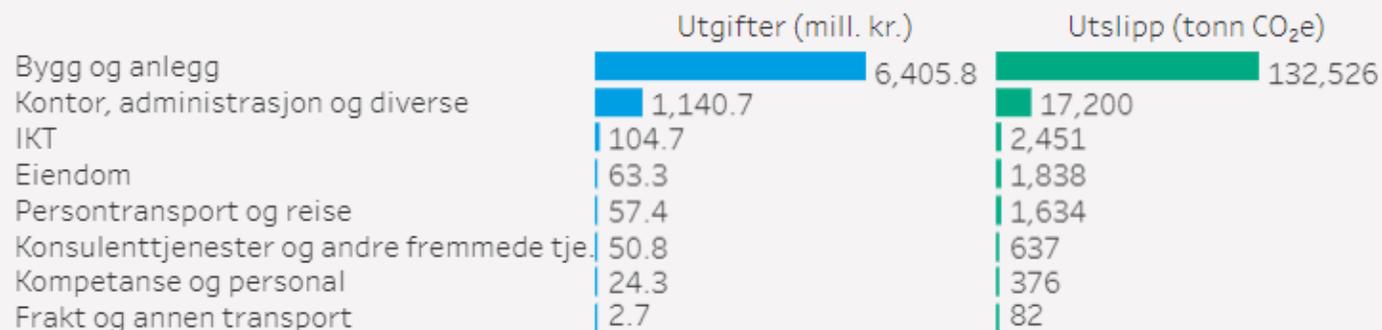
Forsvarsbygg har stort klimafotavtrykk

Forsvarsbygg

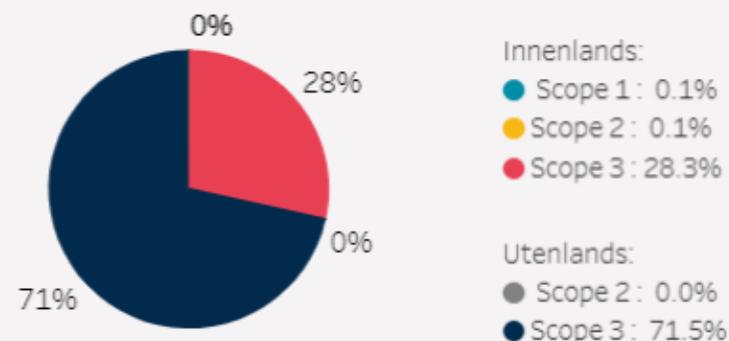
2021

Forsvarsbygg står for 6.56% av utgiftene og 5.16% av klimafotavtrykket fra statlige innkjøp 2021.

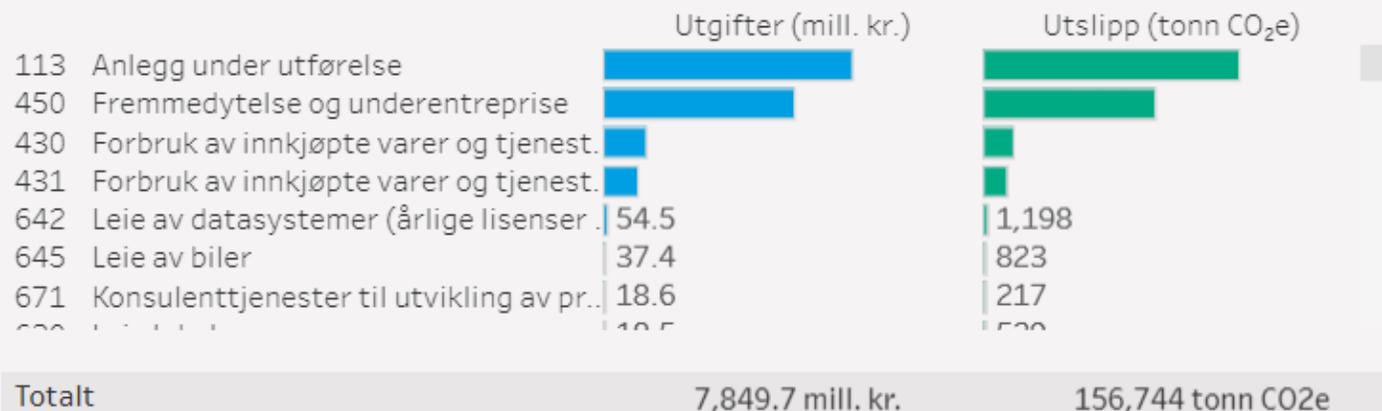
Innkjøpskategorier

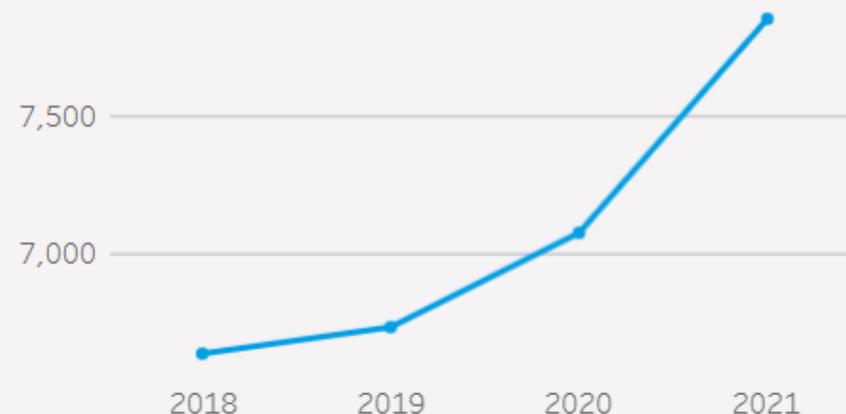
Klassifisering av utslipp ⓘ

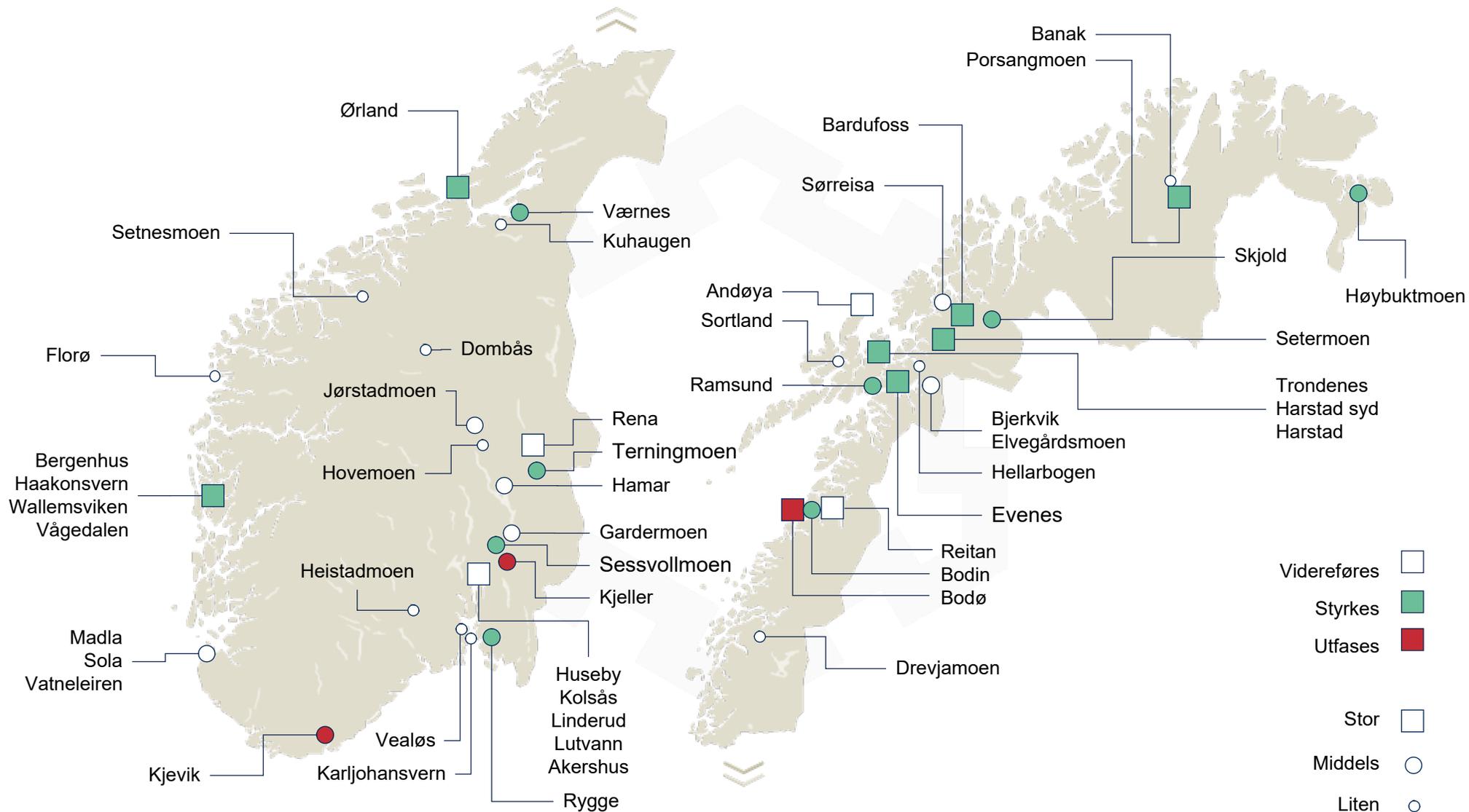
Artskontoer

Utgifter over tid

Vi er der Forsvaret er

Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi

Vi skal:

- støtte opp under Norges målsetninger om utslippskutt i tråd med 1,5 graders målet
- redusere negativ miljøpåvirkning og bidra til et bærekraftig samfunn
- være forberedt og tilpasset klimaendringene

Kilde: Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi

Endring anskaffelsesforskriften: Hva gjelder for hvilke deler?

Del I Mellom 100 000 og nasjonal terskelverdi	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen forpliktelse til å vekte tildelingskriterier • Ivareta LOA § 5		<ul style="list-style-type: none"> • Unntak: om anskaffelsen etter sin art har et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig. Skal begrunnes.
Del II Min. 1,3 MNOK og inntil EØS-terkelverdi	<ul style="list-style-type: none"> • Bør angi klima- og miljøhensyn blant de tre høyeste prioriterte tildelingskriteriene – alternativt skal det stilles krav.	<ul style="list-style-type: none"> • Krav kan erstatte kriterier dersom det er klart at dette gir bedre klima- og miljøeffekt. Skal begrunnes.	
Del III Lik eller over EØS-terkelverdi	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdragsgiver skal vekte klima- og miljøhensyn med minimum 30%.		

Når er det klart at krav gir bedre klima- og miljøeffekt?

“Veldig ofte siden kriterier er relative og krav er absolute” - DFØ

Når du ikke har noe annet valg

Når det er nødvendig for å tvinge fram teknologiskifte

Når forskjellene i modne markeder er marginale

Når null er mulig

Klima- og miljø i investeringsprosessen

Føringer på miljø i oppdraget

Klimagass-beregninger i konseptvalgs-utredning (KVU)

Miljøoppfølgingsplan

+

Plukklister miljø tildelingskriterier

Miljøoppfølgingsplan og prisbærende poster

Sammenheng MOP krav og tildelingskriterier

Unntaksbestem-
melsen: Kun
mange/ «høyt
nivå» klima- og
miljøkrav

Mange/ «høyt
nivå» klima- og
miljøkrav

Få/«lavt nivå»
klima- og
miljøkrav

Kun ytelseskrav

Tildelingskriterier

- Sikret klima- og miljøgevinst
- Liten klima og miljø «mergevinst»
- Risiko for å betale mye for lite

- Mulig «høy» klima- og miljøgevinst», men risiko for ingen/liten klima- og miljøeffekt
- Utelukker ikke leverandører fra å levere tilbud

**Intern kompetanse-
heving og erfarings-
deling**

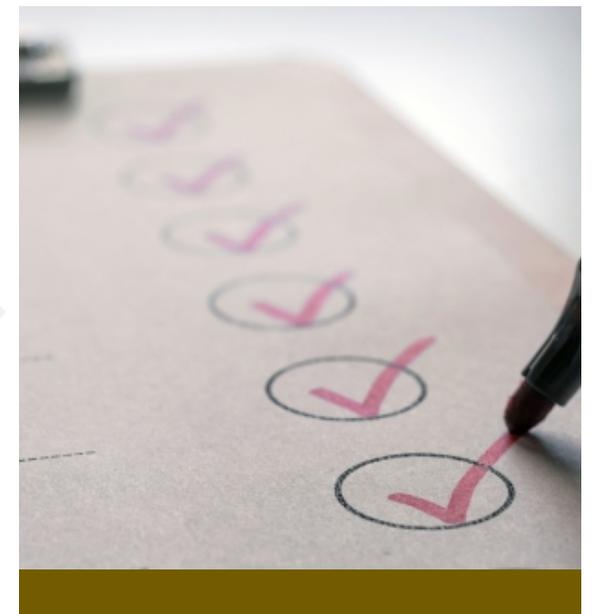

**Samarbeid byggherrer og markeds-
dialog**

Oppdatert malverk

**Intern ressurs-
gruppe og plukklister miljø
tildelings-
kriterier**

«Plukkliste» tildelingskriterier miljø

Forslag til tildelingskriterium	Kobling til MOP	Nybygg	Rehab.	Anlegg	Riving og sanering
Energibruk per kvadratmeter og per bruker	3.1	x	x		
Ombruk av bygningsdeler og materialer	4.6		x		
Byggavfallsminimering	4.1	x	x		
Utslippsfri byggeplass og anleggsområde	2.3	x	x	x	x
Massetransport og massehåndtering	2.7	x	x	x	x
Klimagasskrav for utvalgte bygningsdeler	6.1	x	x		
Asfalt med lavt klimaavtrykk	6.1			x	

Eksempel: Rivning Vedetten - Haakonsvern

- Tilbudt kompetanse
  - CV og referanseprosjekter
  - Personell med god og relevant kompetanse innen miljøsanering i nøkkelroller
- Oppgavebeskrivelse
  - Redegjørelse
  - Oppgaveforståelse knyttet til rivning og håndtering av betongmasser, minimering av støy og tilbudt grad av ombruk

Eksempel: Rivning Vedetten - Haakonsvern

- Massehåndtering - klimagassreduksjon
  - Utfylling av eget vedlegg
  - Avstand tur/retur av masser
  - Redusere mengde masser gjennom rensing, knusing, sortering som reduserer behov for tilføring av nye masser
  - Energibærer for transport av massene
  - Evalueres på forpliktende grad av klimagassreduksjon knyttet til massehåndtering

Takk for meg

